

12 frågor att ställa för att utvärdera hur väl ditt företag hanterar lagret

www.exsitec.se

Har ni en optimal lagernivå?

Även de mest uppmärksamma cheferna kan ha svårt att maximera lagrets avkastning. Det är knappast en hemlighet att ett företags optimala lagernivå håller kostnaderna i schack, och fungerar som en tydlig indikator på ett företags övergripande välmående.

CFO:er och andra befattningshavare tenderar att vara väldigt känsliga runt den påverkan ett lager har på resultatet. Det är inte heller ovanligt att missförstånd uppstår, såsom följande uppfattningar:

1. Förbättrad noggrannhet i försäljningsprognoserna är det bästa sättet att dra ner på lagret
2. En ökad kundservicenivå kräver en ökad lagernivå.

Faktum är att båda antaganden kan leda till lageröverskott eller lagerbrist, något som kan bli kostsamt för verksamheten.

Istället för att fastna i felaktiga antaganden kan det vara vettigt att läsa igenom kommande frågor, och utvärdera huruvida erat lager hanteras på bästa sätt. Den här guiden är designad för att utvärdera effektiviteten i er lagerhanteringsprocess.

1

Kan du bryta ner lagret i tre primära kategorier - friskt lager, överlager och obsolet lager.

Genom att förstå den befintliga statusen av ett lager, kan du även börja utvärdera den grundläggande anledningen till varför ett överskott har byggts upp. Detta i sin tur blir ett steg i riktningen till att analysera hur ett överlager bör hanteras. Ideellt sätt så bör företaget endast ha ett friskt lager för att kunna möta kundernas efterfrågan.

2

Vilken servicenivå eller fyllnadsgrad uppnår du? Och vet du hur tillhörande KPI beräknas?

Först och främst är det viktigt att tydliggöra skillnaden mellan servicenivå och fyllnadsgrad; servicenivå är sannolikheten att lagret inte tar slut och fyllnadsgrad är andelen av en order som uppfylls. Det finns olika sätt att beräkna KPI:er för dessa två begrepp.

Se till att förstå exakt vad det är som mäts - därefter är du i en bättre position för att sätta rimliga mål.

Kom ihåg att företagets övergripande mål bör tas i beaktning när logistikmålen sätts. Du vill se till att dessa mål inte på något vis strider mot företags- eller avdelningsmål.

3

Vem tar de kritiska besluten, såsom balansgången mellan kundservicenivå och kostnadseffektivitet i lagernivån?

Det är viktigt att ha en övergripande överenskommelse inom företaget gällande balansen av servicenivåer i relation till en ökande lagerhållningskostnad. För att undvika att beslut tas enskilt inom avdelningar och oberoende av hela logistikflödet är det viktigt att det finns chefer som har insikt över hela kedjan, och även tar de slutgiltiga besluten.

4

Hur ofta uppdateras efterfrågeprognoser i ert affärssystem?

Efterfrågan på prognoser ska fungera som en aktiv del av ditt ERP-/affärssystem för att kunna prognostisera köp- och lagerkrav för att i sin tur förutsäga kunders köpvanor. De flesta affärssystem är bra på att avgöra maximum och minimum order kvantiteter, men är sällan optimerade för att hålla kostnader under kontroll. Efterfrågeprognoserna måste justeras för att säkerställa att lagernivåerna är optimerade, samtidigt som efterfrågan är mött, och kostnaderna hålls i schack.

Om efterfrågeprognoserna beräknas manuellt så gäller det att de ansvariga uppdaterar siffrorna för varje enhet på en regelbunden basis. Det är även viktigt att affärssystemet hålls uppdaterat med påfyllningsnivåerna. Utan automatisering blir detta ett intensivt arbete att hantera.

5

Hur träffsäkra är efterfrågeprognoserna?

- Kan du följa efterfrågan eller produktens livscykel?
- Finns det säsongsfaktorer som behöver tas i beaktning, och hur hanteras det?
- Applicerar du den bästa möjliga prognostekniken för olika mönster i efterfrågan
- Beräknar du noggrannheten i prognoserna?

Genom att både förstå och även följa livscykelstegen av produkter kan bättre prognoser skapas. Detta säkrar upp att potentiella säljmöjligheter inte förloras, att ett mer balanserat lagersaldo uppnås samt att ett lageröverskott undviks.

Utvärdera samtliga produkter och eventuella säsongsvariationer. Du vill inte förlora i försäljningen på grund av lagerunderskott eller tvingas betala för ett överskott vid säsongens slut.

För att den mest lämpliga prognostiseringstekniken ska kunna fastställas måste mönstren i efterfrågan identifieras först. Olika prognostiseringstekniker bör tillämpas vid olika steg i produktlivscykeln för att på bästa sätt nyttja den historiska datan samt kunskapen om marknaden.

Fel i prognostiseringen är en väsentlig faktor som påverkar ett företags övergripande resultat. En beräkning av förväntade prognosfel för varje enhet hjälper vid planeringen av prognostiseringen samt precisionen av denna.

6

Hur beräknas säkerhetslagernivåerna inom företaget?

- Används statistiska formler som tar prognosfel, osäkerhet i leddider och önskad servicenivå i beaktning för varje enhet?
- eller används diverse tumregler?

Det ideala sättet att ställa in säkerhetslagernivåerna är att använda statistik och beräkna nivåerna baserat på lärdomar från tidigare prognoser. Lageroptimeringsprogram som hanterar beräkningarna är ännu bättre. Ett säkerhetslager bör baseras på prognoser, önskad servicenivå samt ta hänsyn till förändringar i utbud.

Om företaget istället tillämpar tumregler för säkerhetsnivåer bär ni sannolikt på för mycket lager, och underpresterar på servicenivåerna.

7

Räknas säkerhetsnivåerna om regelbundet för att säkerställa att de är aktuella?

I den perfekta världen beräknas säkerhetsnivåerna på en månadsbasis för varje enhet. Om det görs manuellt är det en god idé att se över beräkningarna var 3:e-6:e månad. Vanligtvis är det så att ju mer tid det går mellan uppdateringarna, desto större är risken att överskottslagret byggs på.

8

Hur beräknas orderkvantiteter?

Hur mycket som bör beställas kan baseras på två kriterier:

1. Orderkvantiteten kan vara en förbestämd fast orderkvantitet
2. Eller en varierande kvantitet som kompletterar varulagret i varje enskilt fall, upp till en viss ordernivå.

Om en vara beställs vid rätt tillfälle så bevaras kundservicenivåerna. Mängden som beställs däremot påverkar företagets lönsamhet över tiden.

Företag med effektiv lagerhantering har processer och system som kontinuerligt beräknar den optimala lagerkvantiteten baserat på matematiska modeller. Orderkvantiteten för varje enhet uppdateras automatiskt och följs upp i affärssystemet för löpande optimering.

9

Hur beräknas den optimala frekvensen för beställning av lager?

En order görs antingen om lagret har fallit under en definierad punkt, eller om en förutbestämd period har utgått.

När det kommer till upphandlingsmetoder bör företag se till beräkningar som minimerar de övergripande kostnaderna såsom lager- och övergångskostnader.

Finns det system på plats som förser er med värdefull data, eller beräknar beställningspunkterna?

10

Är din optimala orderfrekvens och orderkvantitet granskad och omarbetad på en regelbunden basis som en del i en kontinuerligt förbättringsprocess?

När målet väl är nått för servicenivån eller fyllnadsgraden krävs nya processer som kontinuerligt reducerar lagernivåerna, samtidigt som servicenivåerna upprätthålls.

Det är betydligt billigare att beräkna rätt orderkvantitet än att försöka hantera processen för överskott senare i ledet.

11

Syns ett eventuellt överskottslager, och är det kopplat till handlingsplaner för att sälja eller minska detta lager?

Vanligtvis härstammar överskotts- och ett obsolet lager från ineffektiv efterfrågeprognostisering, i synnerhet när tumregler för beslut kring säkerhetslagernivåer används samt utdaterade påfyllningsparametrar i ett företags affärssystem. Lagerplanerare och företagsledare bör etablera processer för att identifiera varför överskott uppstår, och sedan utveckla en plan för att sälja överskottet.

I vissa fall har rädslan för avskrivningar lett till att företag samlat på sig ett föråldrat lager över tiden.

Ledande befattningshavare och framförallt CFO:n behöver ta en aktiv del i planeringsprocessen, och säkerställa att en sådan situation undviks.

12

Appliceras ovannämnda praxis på samtliga delar i lagerhanteringsprocessen?

Det vanligaste misstag som görs av företag idag är att de bara ser över en liten del av allt lager som hålls. Som ett resultat går företag miste om potentiella besparingsmöjligheter över hela försörjningskedjan, som dessutom byggs upp över tiden.

Hantera inte bara lagret, optimera det

Det är viktigt att inse när företaget har ett behov av en lageroptimeringslösning. Ett sofistikerat lagerhanteringssystem är inte ett alternativ längre, utan en nödvändighet. Om man inte lyckas med att förse kunderna på ett effektivt sätt, kommer företaget inte kunna hålla sig konkurrenskraftiga, eller svara till en ökad efterfrågan.

Denna guide kan användas som ett test för att se om det finns gap i ditt företags lagerhanteringsprocesser. Om du kämpar med någon av de tolv ovannämnda frågor behöver ni sannolikt stöd i ert nuvarande lagerhanterings- och affärssystem.

www.exsitec.se

Vill du diskutera vidare?

Tryck på knappen så diskuterar vi lager.

DISKUTERA LAGER & LOGISTIK